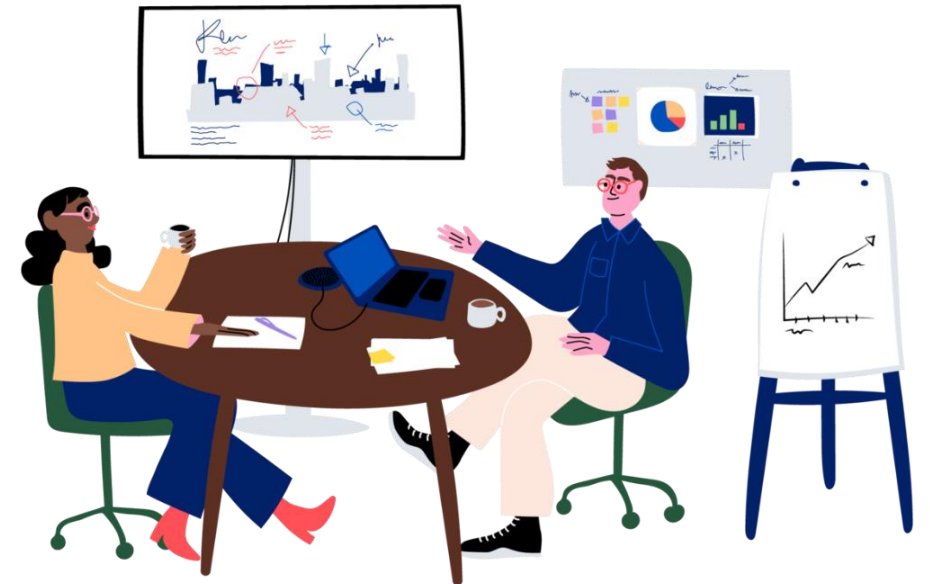

Suomenkielisen varhaiskasvatuksen tulosityksikön vuoden 2025 talousarvion ja strategian osavuosisikatsaus 1 tilanteessa 30.4.2025

Toiminnan analyysi

Varhaiskasvatuksen toiminta

Suomenkielisen varhaiskasvatuksen tulosityksikön toiminnan lähtökohtana on lapsuuden arvostaminen, lasten hyvinvointi ja perheiden tarpeisiin vastaaminen. Suomenkielinen varhaiskasvatus tarjoaa ja kehittää lasten ja heidän perheidensä tarpeiden mukaisia, monimuotoisia ja laadukkaita varhaiskasvatuspalveluita. Kunnallinen ja yksityinen varhaiskasvatus muodostavat toimivan kokonaisuuden perheiden valinnat ja alueellinen tasapuolisuus huomioon ottaen. Perhe voi halutessaan valita myös kotihoidon tuen. Varhaiskasvatus on osa kasvatus- ja koulutusjärjestelmää ja lapsen oppimisen polkua.

Suomenkielisen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen lapsimäärät

Vuoden 2025 talousarviossa suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa on arvioitu olevan keskimäärin 16 659 lasta. Tammi-huhtikuussa varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa on ollut keskimäärin 16 773 lasta, eli 114 lasta arvioitua enemmän.

Alkuvuoden aikana lasten määrä varhaiskasvatuksessa on kasvanut verrattuna edelliseen vuoteen samaan ajankohtaan keskimäärin noin 50 lapsella. Kasvu on keskittynyt erityisesti kunnallisiin päiväkoteihin (keskimäärin noin +250 lasta) ja palvelusetelipäiväkoteihin (keskimäärin noin +200 lasta). Kasvu on kohdistunut 3 vuotta täyttäneisiin lapsiin. Palvelusetelipäiväkodeissa alle 3-vuotiaiden osuus on edelleen erityisen korkea, noin 30 prosenttia.

Useissa kunnallisissa päiväkodeissa on keväällä jouduttu edelleen lisäämään henkilöstöä ja perustamaan uusia ryhmiä päiväkodin yhteisiin tiloihin, jotta uudet hakijat on saatu sijoitettua. Näitä ns. poikkeusjärjestelyjä pyritään purkamaan uuden toimintavuoden alkuun mennessä. Osaa joudutaan jatkamaan myös syyskaudella, jolloin varhaiskasvatuksen sijoitetaan runsaasti uusia lapsia.

Yksityisen hoidon tuen ja kotihoidon tuen lapsimäärät ovat alkuvuonna olleet keskimäärin alhaisempia kuin talousarviossa. Yksityisen hoidon tuen lapsimäärät ovat keskimäärin noin 250 ja kotihoidon tuen noin 175 vähemmän kuin talousarviossa.

Vieraskielisten ja tuen tarpeisten lasten määrät ennakoivat alkuvuoden perusteella sitä, että talousarvion lapsimäärät saattavat ylittyä jonkin verran vuoden kuluessa.

Varhaiskasvatuksen lapsimäärän kasvun lisäksi haasteena on useiden päiväkotien samanaikainen väistötarve päiväkotitilojen kiireellisten ja osin suunniteltujen laajempien korjaustoimien ajalle. Uusien valmistuvien yksiköiden kapasiteettia ei saada täysilukuisesti käyttöön väistötarpeiden vuoksi.

Toiminnan analyysi

Henkilöstön saatavuus

Varhaiskasvatuksen kelpoisen henkilöstön saatavuus on edelleen haastavaa, vaikka hakijamäärät erityisesti lastenhoitajan tehtäviin ovat nousseet. Kilpailu henkilöstöstä on jatkunut pääkaupunkiseudulla. Suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa varhaiskasvatuksen opettajan tehtävissä edellytetty kelpoisuus on esimerkiksi vain hieman yli puolella tehtäviä hoitavista. Kelpoisuustilanteessa on vaihtelua yksiköiden välillä. Varhaiskasvatusta on kuitenkin voitu toteuttaa suunnitellun mukaisesti.

Henkilöstöä on kannustettu opiskeluun. Kaupunginjohtajan päätöksellä suomenkielisen ja ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen opettajiksi ja erityisopettajiksi, varhaiskasvatusyksiköiden johtajiksi ja varhaiskasvatuksen sosionomeiksi päteväytyville henkilöille voidaan myöntää kelpoisuuden hankkimista varten täydet palkkaedut enintään neljän kuukauden ajalta tietyin ehdoin. Oppisopimuskoulutusta lastenhoitajan tehtäviin on jatkettu.

Henkilöstön saatavuusohjelmatyötä on jatkettu kaupungin henkilöstöyksikön johtamassa työryhmässä sekä osallistuttu opetus- ja kulttuuriministeriön ja Suomen kuuden suurimman kaupungin allianssityöhön, jossa etsitään toimenpiteitä korkeakoulutetun varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuuden parantamiseksi. Valtionavustuksella toteuttavan tilauskoulutusmallin valmistelut ovat jatkuneet.

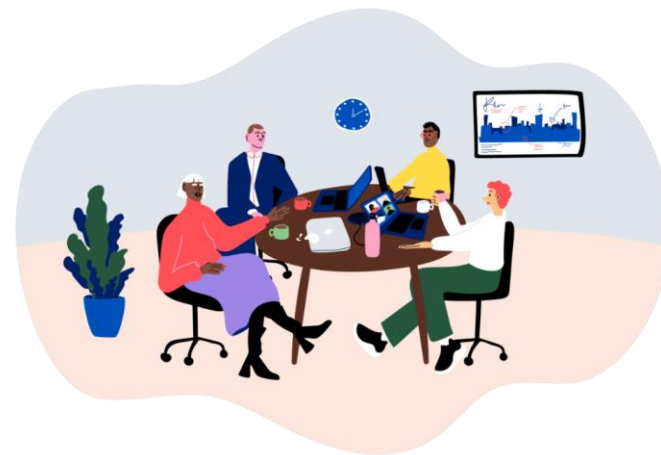
Kehittäminen

Varhaiskasvatuksen rakenteellisen tuen muotoja on arvioitu ja kehitetty. Kehittämisessä on painottunut myös esi- ja perusopetuslain tuomat muutokset ja niihin vastaaminen.

Vuoden 2024 syyskaudella toteutetun PKS-asiakaskyselyn tuloksia on päästy hyödyntämään alkuvuodesta 2025.

Uuden työvuorosuunnittelujärjestelmän käyttöönoton valmistelu on edennyt. Järjestelmän tavoitteena on helpottaa varhaiskasvatuksen henkilökunnan työvuorojen suunnittelua.

Oma lähiö-paras lähiö! -hankkeessa on tehty tiivistä valmistelua alkuvuonna segregaatien ehkäisyssä. Hanke sisältää sekä laadullista että määrällistä tiedonkeruuta.

Talouden analyysi

Tulojen ja menojen poikkeamat

Suomenkielisen varhaiskasvatuksen talousarvion tulojen 19,5 milj. euroa, arvioidaan ylittyvän 0,5 milj. eurolla. Lasten määrän kasvu alkuvuodesta on lisännyt asiakasmaksutuloja.

Suomenkielisen varhaiskasvatuksen menojen 307,6 milj. euroa, arvioidaan toteutuvan lähes talousarvion mukaisesti. Alkuvuoden ennakoitua suurempi lasten määrän kasvu on kuitenkin tuonut riskin talousarvion menojen ylitykselle. Mahdollista ylitystarvetta arvioidaan myöhemmin vuoden aikana, kun lasten määrän kehityksestä sekä taloudesta saadaan pidemmän aikavälin tietoa.

Lisäksi ylimääräisiä ja ennakoimattomia paineita menoihin aiheuttavat alkuvuodesta tietoon tulleet kelpoisille varhaiskasvatusopettajille ja maisterin tutkinnon omaaville maksettava erillinen lisä, henkilökohtaisten lisien osuuden lisäystarve sekä talousarviota korkeammat työnantajan eläke- ja sosiaaliturvakulut.

Mahdollisia talouteen vaikuttavia tekijöitä ovat myös tuleva Tasopalkkamalli sekä lapsen tuki yksityisessä varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa, joka arvioidaan uudelleen huomioiden lainsäädäntö, lapselle vaikuttavampi tuki ja yhdenmukaisuus.

Palvelusetelimenojen arvioidaan ylittyvän 2,5 milj. euroa, mutta yksityisen hoidon tuen ja kotihoidon tuen menojen arvioidaan vastaavasti alittuvan.

Ennuste ei sisällä arviota lomapalkkakajaksotuksesta.

Sisäisten ostojen arvioidaan alittuvan toimitilavuokrien osalta.

Investointimenojen arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

1000 EUR Suomenkielinen varhaiskasvatus	Muutettu talousarvio 2025	Ennuste 2025	Poikkeama ENN-MTA	Toteuma-% 2025
Myyntituotot	780	780	0	7,8%
Maksutuotot	16 709	17 209	500	30,7%
Tuet ja avustukset	2 000	2 000	0	29,9%
Vuokratuotot	-	-	-	-
Muut toimintatuotot	40	40	0	20,3%
TOIMINTATUOTOT ULKOISET	19 529	20 029	500	29,6%
Valmistus omaan käyttöön	-	-	-	-
Henkilöstökulut	-145 776	-145 776	0	34,0%
Palvelujen ostot	-65 354	-67 854	-2 500	35,1%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 338	-3 338	0	23,6%
Avustukset	-28 720	-26 220	2 500	28,8%
Vuokrat	-33	-33	0	31,3%
Muut toimintakulut	-617	-617	0	9,2%
TOIMINTAKULUT ULKOISET	-243 839	-243 839	0	33,4%
Sisäinen myynti	-	-	-	-
Sisäiset ostot	-63 719	-63 654	65	33,0%
Toimintatuotot yhteensä	19 529	20 029	500	29,6%
Toimintakulut yhteensä	-307 558	-307 493	65	33,4%
TOIMINTAKATE	-288 029	-287 464	565	33,6%

Tulostavoitteet

Henkilöstön tunnuslukuja

Tehtäviinsä kelpoisen henkilökunnan osuus on helmikuun lopun seurannassa lisääntynyt hiukan verrattuna vuoden lähtöarvoon varhaiskasvatuksen opettajien (51 % → 52,2 %) ja erityisopettajien (72,3 % → 79,2 %) osalta. Kelpoisten varhaiskasvatuksen lastenhoitajien osuus on laskenut hieman (67,3 % → 65 %). Kelpoisten varhaiskasvatuksen sosionomien osuus on 21,8 prosenttia, tästä ei ole käytössä aiempaa seurantatietoa.

Työfiilismittarin työssä jaksaminen on noussut maaliskuun mittauksessa lukemaan 6,8 (lähtöarvo 6,7).

Vieraskielisen henkilökunnan osuus oli maaliskuun lopussa 18,5 prosenttia (vuoden 2024 lopussa 18,6%).

Palveluseteliyksiköt

Palveluseteliyksiköissä oli huhtikuussa 1 999 lasta (vuoden 2024 lopussa 1826). Palvelusetelipäiväkoteja oli 31 (vuoden 2024 lopussa 31 kpl).

Palvelusetelitoiminnan kehitys ja uudet käytännöt

Palvelusetelitoimintaa on kehitetty yhteistyössä palveluntuottajien kanssa. Varhaiskasvatuksen palvelusetelisääntökirjaa on päivitetty ja sen muutokset on hyväksytty lautakunnissa alkuvuodesta.

Palvelusetelin enimmäisarvon korotus 978 eurosta 1008 euroon on hyväksytty kaupunginhallituksessa. Muutokset tulivat voimaan jo 1.3.2025 alkaen.